

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติในทศวรรษที่ ๖ นี้ รัฐมุ่งส่งเสริมความสามารถในการประกวดแข่งขันและความเป็นธรรมแก่ชุมชนทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความยากจนของประชาชนซึ่งที่แผนพัฒนาฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙ ได้วางจุดมุ่งหมายไว้ว่า การพัฒนาชนบทจะไม่ใช้วิธีส่งแรงงาน แต่จะใช้วิธีนำความรู้ที่จำเป็นไปสู่ชนบทที่มากจนเพื่อให้ประชาชนได้ช่วยเหลือตนเองเพิ่มขึ้น^๑ ทางหนึ่งซึ่งถ่วงถ่วงปัญหาคือรัฐได้ส่งเสริมด้วยการสหกรณ์ แต่การสหกรณ์ไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควรเนื่องจากปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ศักดิ์ชัย สหกรณ์วิทยารักษ์, กล่าวขอสรุปไว้ดังนี้

๑. ปัญหาด้านสมาชิก

๑.๑ ระดับการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ของไทยมีพื้นฐานด้านการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เป็นอุปสรรคในการพัฒนาการดำเนินการของสหกรณ์อย่างมาก เพราะสมาชิกตามหลักสหกรณ์เป็นผู้กำหนดนโยบายดำเนินการของสหกรณ์ เป็นผู้เลือกกรรมการดำเนินงาน เป็นผู้ควบคุมกรรมการดำเนินการ ฯลฯ เมื่อสมาชิกมีพื้นฐานการศึกษาจะต่ำจะทำให้คงกล่าวไปไม่ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ "ด้านภาวะคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, "แผนพัฒนาชนบท ปีที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๙," วารสารเศรษฐกิจและสังคม (พฤษภาคม-มิถุนายน) : ๑-๖๐.

1.2 ลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี คือกรรมการดำเนินการต้องมาจากสมาชิก ปัญหาที่อาจลดประสิทธิภาพที่มีความรู้ความสามารถ ชื่อเสียง สุจริต เสียสละ การสหกรณ์ จึงไม่เจริญก้าวหน้า

1.3 ความภักดีต่อสหกรณ์ สมาชิกควรทำการซื้อขายกับสหกรณ์อย่างบริสุทธิ์ใจ ปัญหาคือสมาชิกส่วนใหญ่ไม่ยอมขายผลิตภัณฑ์ให้กับสหกรณ์ หรือเอาสินค้าลอยคุณภาพมาขายให้สหกรณ์

1.4 ความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ สหกรณ์เป็นวิสาหกิจและประชาชนทั่วไปไม่พยายามเข้าใจหลักและวิธีการสหกรณ์ เมื่อขาดความเข้าใจก็คิดว่าสหกรณ์เป็นแหล่งเงินกู้เท่านั้น

1.5 ทักษะเกี่ยวกับความก้าวหน้าของสหกรณ์ ประชาชนมีทัศนคติว่าความก้าวหน้าของตนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถ แต่ขึ้นอยู่กับการมีที่ดิน เป็นอุปสรรคมากเพราะไม่มีการรวมตัวเพื่อสิ่งตนเอง แต่เป็นการรวมตัวเพื่อสิ่งคนอื่นหรือจากรัฐบาล

2. ปัญหาโครงสร้างของสหกรณ์

2.1 แบบแผนและโครงสร้าง การบริหารของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการดำเนินการและผู้จัดการขาย ๆ ซึ่งจะมีผลทำให้ระบบสหกรณ์ไม่เป็นแบบแผนตายตัวเอาแน่นอนไม่ได้ สมาชิกเกิดความไม่มั่นใจในวิธีการสหกรณ์ จึงทำให้การทำธุรกิจกับสหกรณ์ลดลง

2.2 นโยบาย แผนงาน และเป้าหมายที่ถูกต้อง เป้าหมายสุดท้ายของสหกรณ์ คือปรับปรุงฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยการเพิ่มผลผลิตแต่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นโยบายการช่วยเหลือเพื่อเพิ่มผลผลิตของสมาชิกทำในรูปของสินเชื่อแต่อย่างเดียว ไม่ได้ให้บริการด้านอื่น ๆ เช่น การส่งเสริมการเกษตร การชลประทาน ฯลฯ และเมื่อให้สมาชิกนำเงินกู้เหล่านี้ไปใช้ในการผลิตสหกรณ์ก็ไม่มีการตรวจสอบ และให้คำแนะนำการใช้จ่ายเงินกู้เลย ส่วนนโยบายและแผนงานของสหกรณ์นั้นกล่าวได้ว่าไม่มีความแน่นอนและถาวร เพราะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการดำเนินการนโยบายและแผนงานก็มีการเปลี่ยนแปลงตาม จึงทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้สหกรณ์

ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายสุดท้ายได้

2.3 ความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ด้วยกัน เป็นหลักสหกรณ์ข้อหนึ่ง แต่สหกรณ์ไทยในระดัปลี้กัวกันและในต่าง ระดัปลี้กัวยังร่วมมือกัน น้อยมาก เป็นค่นวว่า สหกรณ์เกษตรที่เข้มแข็งกวรวีให้ความช่วยเหลือค่านต่าง ๆ แก่สหกรณ์ การเกษตรที่อ่อนแอ สหกรณ์ออมทรัพย์ให้เงินกู้แก่สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตร ส่งผลิตผลให้สหกรณ์รานาจำหน่าย สหกรณ์ทองถิ่นส่งผลิตผลให้ชุมชนสหกรณ์ ฯลฯ

3. ปัญหาที่มีผลเกี่ยวข้องกับสหกรณ์

3.1 ระบบเศรษฐกิจ

3.1.1 มีการแข่งขันค่านขายกับธุรกิจอื่น ๆ สหกรณ์เกิดขึ้นหลังธุรกิจ ประเภทอื่น เช่น บริษัท โรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ การธนาคาร พอกค่าน กลาง ฯลฯ เมื่อเป็นเช่นนี้ สหกรณ์จึงมีเงินทุนสำรองน้อยกว่าและความชำนาญงานค่านต่าง ๆ น้อยกว่า จึงเป็นเหตุให้สหกรณ์เสียเปรียบธุรกิจอื่น ๆ

3.1.2 ระบบการถือครองที่ดิน ผู้ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีฐานะยากจน ที่ดินทำกินมีน้อย หรือบางคนไม่มีเลย เมื่อเป็นเช่นนี้สมาชิกแต่ละคน ไม่ขยายผลิตผลของตนเองได้ สิ่งนี้เป็นเหตุหนึ่งทำให้สมาชิกกระตือรือร้นในการเพิ่มผลิตผลของตนเองและจะมีผลต่อสหกรณ์ไปค้ว

3.1.3 ระบบตลาด ระบบตลาดของไทยอยู่ในระบบผูกขาดโดยค่านกลุ่มน้อย ซึ่งมีบทบาทในการกำหนดราคาสินค้าต่าง ๆ ทำให้โอกาสแข่งขันของสหกรณ์ น้อยมาก เพราะจำเป็นต้องใช้ราคาตามที่ค่านกลุ่มน้อยเหล่านี้กำหนดไว้

3.2 ระบบการเมืองของประเทศ

3.2.1 นโยบายสหกรณ์ของประเทศไม่แน่นอน ทั้งนี้เพราะ นักการเมืองได้ใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือในการหาเสียงในการเลือกตั้ง เมื่อมีการ เปลี่ยนแปลงรัฐบาลและคณะรัฐมนตรี นโยบายเกี่ยวกับสหกรณ์ก็เปลี่ยนไปค้ว ซึ่งเราพบ เห็นได้ว่าบางรัฐบาลประกาศส่งเสริมการสหกรณ์ซึ่งมีผลทำให้การช่วยเหลือการสหกรณ์ ไม่ต่อเนื่อง หรือขาดค่นบอยครั้ง และอีกประการหนึ่งคือ สหกรณ์มีการดำเนินการแบบ

ประชาธิปไตย ซึ่งจะเจริญได้ก็ในประเทศประชาธิปไตย

3.2.2 การจัดตั้ง สหกรณ์ในสมัยแรก สหกรณ์เป็นจำนวนมากไม่บ่อยครั้ง เล็กหรือหยุดกิจการลง เนื่องจากข้อผิดพลาดในการจัดตั้ง ซึ่งในสมัยแรก ๆ รัฐบาลเป็นผู้จัดตั้งทั้งหมด โดยที่รัฐไม่ได้ทำการสำรวจความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงว่าพร้อมที่จะนำการสหกรณ์มาใช้แก้ไขปัญหามหาชนของเขาหรือไม่ และความผิดพลาดนี้เองที่ทำให้ประชาชนบางกลุ่มขาดความเชื่อต่อการสหกรณ์

3.3 ระบบสังคมไทย

3.3.1 การทำงานร่วมกัน การทำงานรวมกลุ่มของคนไทยมักจะมีประสพความสำเร็จเพราะคนไทยที่อยู่ในฐานะเดียวกันมักจะไม่ได้มีความเชื่อถือและมักจะไม่แย่งชิงกันเอง แต่กลับช่วยเหลือ นอกจากนั้นคนไทยยังขาดความรับผิดชอบ โดยถือว่าธุระไม่ใช่ธุระอีกความ สหกรณ์มิใช่จะสำเร็จได้จากบุคคลคนเดียว แต่ต้องเกิดจากความร่วมมือของสมาชิกทุกคน

3.3.2 การช่วยเหลือตนเอง สหกรณ์เป็นองค์กรช่วยเหลือตนเอง ถ้าสมาชิกไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้หวังพึ่งพาสหกรณ์เพียงอย่างเดียวแล้วสหกรณ์ไม่สามารถดำเนินการได้ ยกตัวอย่างเช่น เกมตรกรที่ไม่ยอมผลิตเนื้อหมูขายแม้จะหาทางเพิ่มผลผลิตจนสุดความสามารถแล้วก็ตาม เมื่อเขาเป็นสมาชิกสหกรณ์แล้วยังไม่เห็นทางที่สหกรณ์จะช่วยเขาให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ สหกรณ์จะช่วยได้อย่างไรเพียงให้เงินกู้เล็กน้อยเท่านั้น และถ้าเขาถูกแล้วผลผลิตที่เขาจะได้เพิ่มขึ้นน้อยมาก และไม่อาจจะชำระหนี้คืนได้

3.4 การศึกษาเกี่ยวกับสหกรณ์

3.4.1 สถาบันการศึกษาทางสหกรณ์ ผู้ที่รับผิดชอบในการให้การศึกษาทางสหกรณ์ของไทยขณะนี้ก็มีกรมส่งเสริมสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตลอดจนสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ายังมีน้อยอยู่มาก

3.4.2 นักวิชาการที่มีความสามารถ เนื่องจากความล้มเหลวของการสหกรณ์ในระยะแรก ๆ ทำให้นักวิชาการหันเหไปประกอบอาชีพค้าอื่น ๆ จึงละเลยการสหกรณ์ไป แต่ในขณะที่อยู่ในระยะที่สร้างนักวิชาการทางสหกรณ์ให้มากขึ้นไปกว่าเคย

3.4.3 ตำรา หนังสือ และเอกสารทางวิชาการ เป็นปัญหาสืบเนื่องมาจากการขาดนักวิชาการทางสหกรณ์นั่นเอง จึงทำให้ไม่มีผู้ที่จะผลิตเอกสารทางคานสหกรณ์ออกมาให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปได้ศึกษา¹

ปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากนักสหกรณ์ไม่สามารถปฏิบัติงานให้ประชาชนเข้าใจในหลักการสหกรณ์อย่างแจ่มแจ้ง² ซึ่งจะแก้ไขด้วยการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกสหกรณ์และที่สำคัญคือ อบรมเขาวชนเป็นยุวสหกรณ์ ในประเทศที่เจริญแล้ว มีการตั้งสอนอบรมเรื่องสหกรณ์ในโรงเรียนและในประเทศไทยก็มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนหลายระดับด้วยกันคือ อุดมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยมีระเบียบว่าด้วยการจัดสหกรณ์ในสถานศึกษา พุทธศักราช 2521 ให้จัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา โดยมีครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในสถานศึกษานั้น ๆ เป็นสมาชิก ในการจัดการสหกรณ์ตามสถานศึกษานั้น ๆ มีผลประโยชน์ของการศึกษาเป็นสำคัญ³

ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นต้น หลักสูตรประถมศึกษายุทธศักราช 2521 ซึ่งได้จัดการประถมศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม มีการจัดหลักสูตรให้

¹ ศักดิ์ชัย สหกุลบุญรักษา, "การสหกรณ์," เอกสารค้นคว้าชั้นประถมปีที่ 4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี (เพชรบุรี: สำนักพิมพ์เพชรบุรีการพิมพ์): 24

² แสง กุลทองคำ ดร., บทความทางสหกรณ์ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กรมส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์) : 1-4.

³ กองการมัธยมศึกษา, กรมสามัญศึกษา, ระเบียบข้อบังคับการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เอราวัณการพิมพ์, 2521) : หน้า 1-2.

สอดคล้อง กับท้องถิ่นและการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ในหลักสูตรจึงกำหนดเรื่อง การจัดการกิจกรรมสหกรณ์ไว้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 และ 5-6 ดังต่อไปนี้

ระดับชั้น	จุดประสงค์การเรียนรู้	ความคิดรวบยอด/หลักการ	เนื้อหา
ป.3-4	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกลักษณะความมุ่งหมายของการรวมกลุ่มได้ 2. อธิบายประโยชน์ที่ได้ รับจากการรวมกลุ่มได้ 3. อธิบายความหมาย และประโยชน์ของ สหกรณ์ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรวมกลุ่มทำให้เกิดพลังที่จะประกอบกิจการงานให้สำเร็จรวดเร็ว 2. สหกรณ์เป็นการรวมกลุ่มแบบหนึ่ง เพื่อรักษามลประโยชน์ร่วมกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะความมุ่งหมายของการรวมกลุ่ม 2. ประโยชน์ของการรวมกลุ่ม 3. ความหมายและประโยชน์ของการสหกรณ์
ป.5-6	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายความจำเป็นของการรวมกลุ่มของบุคคลและบุคคลต่าง ๆ ได้ 2. บอกประโยชน์ของ สหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ได้ 3. อธิบายวิธีจัดเตรียมกลุ่มสหกรณ์ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรวมกลุ่มสหกรณ์ช่วยรักษามลประโยชน์ของสมาชิกทั้งส่วนแยกและส่วนรวม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความจำเป็นของการรวมกลุ่ม 2. ประโยชน์ของสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ 3. การจัดกลุ่มเตรียมสหกรณ์

1 กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2525), หน้า 160, 193.

จากหลักฐานที่เห็นได้ว่า การเรียนการสอนในเรื่องของสหกรณ์นั้น นอกจาก
 เรียนในชั้นเรียนแล้วยังต้องเรียนควบกิจกรรม คือกิจกรรมสหกรณ์ด้วย จึงจะบรรลุตาม
 เป้าหมายของหลักสูตร เช่น การรวมกลุ่มสหกรณ์ช่วยรักษาผลประโยชน์ได้เป็นความถึก
 อดทน ถ้าไม่ได้อีกปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษามีการจัด
 กันแล้วแต่เมื่อขยายอุปการณ เช่น สมุด คณิตสอ เครื่องเขียนแบบเรียน ตลอดจนของใช้ใน
 กิจวัตรอื่น การดำเนินงานยังไม่ตรงกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
 เพราะมีสถานเหมือนร้านค้าเล็ก ๆ ที่จัดจำหน่ายสินค้า นักเรียนมีส่วนร่วมสหกรณ์อย
 ่ นักเรียนยังไม่สามารถทำความเข้าใจวิธีการเรียนสหกรณ์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา
 ประเทศต่อไป เมื่อนักเรียนได้เติบโตขึ้นในวันข้างหน้า¹

การให้การศึกษาอบรมทางสหกรณ์ในหลายประเทศ ได้จัดเรื่องการเตรียม
 กิจกรรมสหกรณ์เข้าไว้ในโครงการเพื่อฝึกฝนเยาวชนและช่วยป้อนฐานทางจิตใจตลอดจน
 การเรียนรู้และเข้าใจหลักสูตรของไทยมีการจัดสหกรณ์แต่ใจกว้างว่าสหกรณ์แท้คำว่า
 สหกรณ์ ซึ่งอาจเป็นเพราะกฎหมายยังไม่อำนวยความสะดวกแก่สหกรณ์ หรืออาจเป็น
 เพราะเหตุอื่น การจัดสหกรณ์ยังไม่เข้าถึงข้อสหกรณ์ที่แท้จริง เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม
 น้อยมาก การจัดกิจกรรมสหกรณ์ควรจะทำให้เป็นตัวอย่างที่ดีของการเรียนภาคความรู้และ
 การปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่เด็กโดยแรงของความรู้และการนำความรู้
 ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้² จากปัญหาอุปสรรคและวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ที่กล่าวมาแล้ว
 ผู้วิจัยใครจะศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรม
 สหกรณ์ ปัญหาอุปสรรค และเสนอแนะโครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

¹กรมสามัญศึกษา, การมัธยมศึกษา, แผนการเพื่อปลูกฝังและเผยแพร่การสหกรณ์
ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี,
 2520), หน้า 41-43.

²กรมส่งเสริมสหกรณ์, คู่มือการสอนวิชาการสหกรณ์ในโรงเรียน (กรุงเทพฯ:
 สำนักพิมพ์โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2522), หน้า 140.

เหตุที่เลือกศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากเพชรบุรีมีโครงการ
จัดกิจกรรมสหกรณ์ที่แน่ชัด และมีจำนวนมากพอที่จะศึกษาได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดและดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อเสนอแนะโครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในเรื่องของนโยบาย วิธี
ดำเนินการ ลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิก ลักษณะการออกเสียงในที่
ประชุมสหกรณ์ การจัดสรรรายได้ หลักฐานในการดำเนินการสหกรณ์ ประโยชน์ที่เกิด
จากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการสหกรณ์
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมสหกรณ์โดยศึกษาเฉพาะในจังหวัดเพชรบุรี

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษากิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาจะใช้แบบสอบถาม
ตามสมาชิกที่เป็นนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ส่วนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1-2 ซึ่งเป็นเด็กเล็กอาจหนังสือยังไม่สันทัด จึงไม่ศึกษา

คำจำกัดความ

1. กิจกรรมสหกรณ์ หมายถึง การจัดกิจกรรมตามประเภทต่าง ๆ ของ
สหกรณ์ เช่น สหกรณ์เกษตรกร สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์นิคม สหกรณ์บริการ

และสหกรณ์ออมทรัพย์

2. การดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การจัดการให้สหกรณ์สามารถดำเนินการไปทั่วขั้ โดยผู้ดำเนินการคือคณะกรรมการดำเนินการผู้ดูแลกิจกรรมสหกรณ์ และผู้บริหาร

3. โครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ หมายถึง การวางวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสาร โครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

2. ขอความร่วมมือจากจังหวัดในการสำรวจรายละเอียดเบื้องต้นของโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

3. สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว 2 ชุด มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ชุดที่ 1 ใช้ถามผู้ดำเนินการมี 25 ข้อ ชุดที่ 2 ใช้ถามสมาชิกสหกรณ์มี 15 ข้อ

4. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข

5. นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวที่แก้ไขแล้วไปใช้กับผู้ดำเนินการและสมาชิกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประชากรในจังหวัดสมุทรสงครามละ 16 คนเพื่อปรับปรุงเป็นแบบสมบูรณ์ต่อไป

6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับตัวอย่างประชากรที่เลือกมาจากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ โดยเลือกจากสมาชิกสหกรณ์ คือครู นักเรียนระดับ ป.3-4, ป.5-6 และภารโรง จำนวนประเภทละ 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน ได้ตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ 312 คน โดยเลือกจากผู้ดำเนินการสหกรณ์คือ ผู้บริหาร คณะกรรมการซึ่งเป็นครู นักเรียน และ

ครู ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ดูแลกิจกรรมสหกรณ์ อย่างน้อยประมาณ 1 คน ต่อ 1 โรง ได้
ตัวอย่างผู้ดำเนินการสหกรณ์จำนวน 220 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 532 คน
โดยไปเก็บข้อมูลและนำกลับมาด้วยตนเองเป็นจำนวน 532 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

7. การวิเคราะห์ข้อมูล นำเอาข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาการอละ

8. การเสนอแนะโครงการ ที่ได้จากผลสรุปแล้วเขียนเป็นโครงการ
เสนอแนะการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา
2. เป็นประโยชน์ในการนำกิจกรรมสหกรณ์ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา

จังหวัดเพชรบุรีต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย